

Sygn. akt: II Ns 78/18

POSTANOWIENIE

dnia 19 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Mączkowska

Sędziowie: SO Eliza Kurkowska

SO Sylwia Urbańska

Protokolant: st. sekr. sąd. Wioleta Folman

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z protestu wyborczego K. C.

z udziałem Komisarza Wyborczego w W. (...), Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w W. i Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w W.

w trybie art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego

postanawia:

oddalić protest wyborczy.

SSO Małgorzata Mączkowska SSO Eliza Kurkowska SSO Sylwia Urbańska

Sygn. akt: **II Ns 78/18**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. C. w dniu 9 listopada 2018 r. wniósł protest przeciwko ważności wyborów do Rady Dzielnic (...) (...) W., wskazując na dokonanie przez obwodową komisję wyborczą nr (...) naruszenia polegającego na wydawaniu mieszkańcom przy ul. (...) w W., numery nieparzyste, od 1 do 50, niewłaściwych kart do głosowania na kandydatów z okręgu (...) do Rady Dzielnic (...) (...) W. pomimo tego, że miejsce zamieszkania tych osób należy do okręgu (...) Rady Dzielnic (...), jak również dokonanie przez obwodową komisję wyborczą nr (...) naruszenia polegającego na wydawaniu mieszkańcom przy ul. (...), numery parzyste, większe niż (...) i mniejsze niż (...), błędnie kart do głosowania na kandydatów z okręgu (...) do Rady Dzielnic (...), mimo tego, że ich miejsce zamieszkania znajduje się w okręgu (...) Rady Dzielnic (...).

Wnioskodawca podkreślił, że powyższe naruszenia uniemożliwiły wyborcom zamieszkującym przy wskazanych ulicach na terenie okręgu (...) oddanie głosu w tymże okręgu. Wnioskodawca podniósł, że osoby te miały możliwość głosowania na kandydatów z okręgu (...), a nie z okręgu (...), a w związku z czym wynik głosowania w obu okręgach był nieprawidłowy. Biorąc pod uwagę niewielką różnicę głosów na kandydatów z listy nr 10 i nr 4 w okręgu nr (...), to jest 13 głosów, głosowanie dodatkowych wyborców zamieszkujących pod wskazanymi adresami, to jest około 99 osób, mogłoby zmienić wyniki wyborów zarówno w (...), jak i (...) okręgu. Wnioskodawca stwierdził, że zaskarżenie uchwały o ustaleniu granic obwodów było niecelowe, gdyż obwody głosowania mogą obejmować więcej niż jeden okręg wyborczy. K. C. podkreślił także, że wyborcy szli zagłosować do komisji obwodowej myśląc, że będą głosowali

na kandydata z okręgu nr (...), a dostali karty do głosowania na kandydatów z okręgu nr (...) (protest wyborczy – k. 4-5, pismo wnioskodawcy z dnia 8 marca 2019 r. – k. 124-126).

Uczestnik Komisarz Wyborczy w W. (...) R. W. wniósł o oddalenie protestu. Podniósł, że w uchwale nr (...) z dnia 22 marca 2018 r. Rady (...) W. został dokonany podział Dzielnicy (...) (...) W. na 3 7-mandatowe okręgi wyborcze, a w załączniku do tej uchwały zostały określone ich granice. Natomiast w uchwale nr (...) z dnia 19 kwietnia 2018 r. Rady (...) W. został dokonany podział Dzielnicy (...) na obwody głosowania. Komisarz podkreślił, że obie wymienione uchwały zostały opublikowane m.in. na stronach internetowych Urzędu Dzielnicy (...), w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa (...). Mieszkańcy mieli zatem możliwość uzyskać informacje, na jakie listy zarejestrowane w danym okręgu wyborczym i na których kandydatów mogą oddać swój głos. Komisarz wskazał również, że wyborcy mieli możliwość zaskarżenia uchwał o granicach okręgów i obwodów wyborczych (odpowiedź na protest – k. 63-64).

Komisarz Wyborczy przyznał, że obwody są stałym podziałem wspólnym dla wszystkich wyborów, zaś w kodeksie wyborczym nie ma uregulowania odnośnie tego, czy okręgi i obwody mogą być mieszane. Poza tym wyjaśnił, że w wyborach samorządowych ważne jest, aby została zachowana norma przedstawicielstwa. Poinformował również, że Rada Miasta nie zdecydowała się na przesunięcie tych mieszkańców, a odnośnie ul. (...) przyłączono ponad 100 osób do obwodu nr (...) (protokół rozprawy – k. 104).

Uczestnik Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w W. J. P. poparł stanowisko Komisarza Wyborczego i wniósł o oddalenie protestu wskazując jednocześnie, że karty do głosowania zostały wydane mieszkańcom zgodnie z uchwałą dotyczącą ustalenia obwodu do głosowania, czyli, że komisja wydawała karty do głosowania na kandydatów z jednego okręgu (protokół rozprawy – k. 104).

Uczestnik Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w W. J. C. nie zajął stanowiska w sprawie, potwierdził jedynie, że karty do głosowania dotyczyły kandydatów z jednego okręgu (protokół rozprawy – k. 104).

Sąd ustalił następujący **stan faktyczny**:

W uchwale nr (...) z dnia 22 marca 2018 r. Rady (...) W. w sprawie podziału Dzielnicy (...) (...) W. na okręgi wyborcze do Rady Dzielnicy (...) (...) W., na podstawie art. 419 § 1 i § 2 kodeksu wyborczego, został dokonany podział Dzielnicy (...) (...) W. na trzy (nr (...)) 7-mandatowe okręgi wyborcze, a w załączniku do tej uchwały zostały określone ich granice. W opisie granic okręgu nr (...) wskazano m.in., że granicą jest ul. (...), zaś w opisie granic okręgu nr (...) wskazano m.in., że granicą jest ul. (...) (uchwała z załącznikiem – k. 7-8, 65, wydruk granic okręgów ze strony internetowej (...) W. – k. 9).

W uchwale nr (...) z dnia 19 kwietnia 2018 r. Rady (...) W. w sprawie podziału (...) W. na stałe obwody do głosowania, na podstawie art. 12 § 1-3 i 11-12 kodeksu wyborczego, został dokonany podział (...) W. na stałe obwody głosowania, ustalono ich numery, granice oraz siedziby, zgodnie z załącznikiem do uchwały. W załączniku wskazano, że granicą obwodu nr (...) jest m.in. ul. (...): od nr (...) do nr (...), zaś granicą obwodu nr (...) jest m.in. ul. (...): od nr (...) do nr (...). W obu wyżej wymienionych obwodach przy podaniu granic obwodu wymieniono inne ulice, wskazując przy nich oznaczenia jako „cała” (ulica) lub „numery parzyste od nr .. do nr ...” lub „nieparzyste od nr .. do nr ...” Jedynie przy ulicach (...) obok wskazania od jakich do jakich numerów ulicy przebiega granica obwodu, nie wskazano, czy są to numery parzyste czy nieparzyste (uchwała z załącznikiem – k. 66-68).

W obwieszczeniu Prezydenta (...) W. z dnia 21 września 2018 r. w sprawie podania do publicznej wiadomości informacji o numerach i granicach obwodów głosowania w (...) W. oraz o wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych, w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic (...) w. oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. wskazano te same granice obwodów i siedziby obwodowych komisji wyborczych, co w wyżej wskazanej uchwale nr (...) z dnia 19 kwietnia 2018 r. (obwieszczenie – k. 69).

W dniu 21 października 2018 r. K. C. był ujęty w spisie wyborców (...) W. Dzielnica (...) pod adresem: ul. (...) lokal (...) (zaświadczenie – k. 27).

W zestawieniu wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr (...), utworzonym dla wyboru Rady Dzielnicy (...) (...) W., sporządzonym w dniu 22 października 2018 r. przez Dzielnicową Komisję Wyborczą w Dzielnicy (...) (...) W. podano, że liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania wynosiła 10.662, zaś w okręgu wyborczym nr (...) wynosiła 10.584 (zestawienie wyników głosowania sporządzone przez komisję wyborczą – k. 75-86).

W obwodowej komisji wyborczej nr (...) w W. odbywało się głosowanie dla wyboru Rady Dzielnicy (...) (...) W. (7 mandatów) z okręgu wyborczego nr (...). Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania wynosiła 1.576. W obwodowej komisji wyborczej nr (...) w W. również odbywało się głosowanie dla wyboru Rady Dzielnicy (...) (...) W. (7 mandatów) z okręgu wyborczego nr (...). Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania wynosiła 1.964. W obwodowych komisjach nr (...) i (...) wydawano karty do głosowania tylko na kandydatów zgłoszonych w okręgu nr(...), nie wydawano kart umożliwiających głosowanie na kandydatów z okręgu nr (...) (zestawienie wyników głosowania sporządzone przez obwodowe komisje wyborcze – k. 87-98, fakty przyznane przez przewodniczących obwodowych komisji wyborczych nr (...) i (...) – k. 104 oraz wnioskodawcę).

Uprawnionych do głosowania w wyborach z dnia 21 października 2018 r. i mieszkających przy ul. (...): przy numerach nieparzystych: od 1 do 50 było 193 wyborców, zaś przy ul. (...): przy numerach parzystych: od 15 do 41E było 107 wyborców, a zatem razem: 300 wyborców (zaświadczenie – k. 114).

W dniu 29 października 2018 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) zostało opublikowane obwieszczenie Komisarza Wyborczego w W. (...) z dnia 25 października 2018 r. o wynikach wyborów do rad na obszarze województwa (...) (poz. (...)). Na stronach 1325-1327 zostały opublikowane wyniki wyborów dotyczące Rady Dzielnicy (...) (...) W..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił **na podstawie** wyżej wymienionych dokumentów i ich odpisów. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości ani autentyczności. Sąd również nie miał podstaw do podważenia ich mocy dowodowej. Wnioskodawca kwestionował jedynie zestawienie okręgów i obwodów wyborczych przedstawionych na wydruku stanowiącym załącznik do odpowiedzi na protest złożonej przez Komisarza Wyborczego. Sąd nie ustalił na podstawie tego zestawienia stanu faktycznego. Nie wiadomo bowiem, od kogo pochodzi przedmiotowy wydruk. Nie stanowi on dokumentu urzędowego. Stanowi zatem jedynie dowód tego, że został sporządzony. Nie wiadomo kiedy, przez kogo i na jakie potrzeby.

Wskazać w tym miejscu należy, że Sąd oddalił wniosek wnoszącego protest o zmianę terminu rozprawy z uwagi na urlop jego pełnomocnika. Zgodnie bowiem z art. 393 § 1 kodeksu wyborczego, sąd okręgowy rozpoznaje protesty wyborcze w ciągu 30 dni po upływie terminu do wnoszenia protestów.

Ustawodawca przewidział zatem krótki termin na rozpoznanie protestu wyborczego. Wnoszący protest musi więc liczyć się z tym, że w krótkim czasie zostanie wyznaczony termin rozprawy oraz że nie zostanie przekroczony 30-dniowy termin na rozpoznanie sprawy. Dlatego też profesjonalny pełnomocnik, szczególnie w tego rodzaju sprawie, powinien zaplanować swoje uczestnictwo w rozprawie lub obecność pełnomocnika substytucyjnego. Wskazać należy, że na rozprawie wnioskodawca był reprezentowany przez drugiego, profesjonalnego pełnomocnika.

Z tych samych powodów nie został również uwzględniony wniosek o otwarciu rozprawy na nowo, złożony przez wnioskodawcę na posiedzeniu wyznaczonym na ogłoszenie orzeczenia. Dodać należy, że wnioskodawca zapoznał się z odpowiedzią Komisarza Wyborczego na protest przed rozprawą, złożył nawet pismo procesowe, w którym ustosunkował się do tej odpowiedzi. Z uwagi na krótki termin rozpoznania sprawy, wnioskodawca musi liczyć się z tym, że odpisy pism będą przesyłane drogą elektroniczną, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie lub że będzie bardzo krótki czas na zapoznanie się z nimi. Wynika to ze specyfiki postępowania z protestu wyborczego.

Sąd zważył, co następuje:

Protest wyborczy nie był zasadny. W pierwszej kolejności wskazać należy, że wnoszącemu protest K. C. przysługiwała legitymacja czynna w niniejszej sprawie. Zgodnie z art. 82 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (przepisy kodeksu wyborczego zostały powołane w brzmieniu obowiązującym w dacie wyborów samorządowych z dnia 21 października 2018 r.), protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

K. C. był umieszczony w spisie wyborców, co wynika z przedłożonego przez niego zaświadczenia (k. 27).

Protest wyborczy został również wniesiony w terminie. Zgodnie z art. 392 § 1 kodeksu wyborczego, protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego za pośrednictwem właściwego sądu rejonowego, w terminie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 § 1 wyników wyborów na obszarze województwa.

Protest został wniesiony do Sądu w dniu 9 listopada 2018 r., zaś wyniki wyborów zostały opublikowane w dniu 29 października 2018 r. Zatem 14-dniowy termin na wniesienie protestu został zachowany.

Zgodnie z art. 393 § 1 kodeksu wyborczego, sąd okręgowy rozpoznaje protesty wyborcze w postępowaniu nieprocesowym, w ciągu 30 dni po upływie terminu do wnoszenia protestów, w składzie 3 sędziów, z udziałem komisarza wyborczego, przewodniczących właściwych komisji wyborczych lub ich zastępców.

Na podstawie powyższego przepisu Sąd z urzędu rozpoznał sprawę z udziałem Komisarza Wyborczego w W. (...) oraz Przewodniczących Obwodowych Komisji Wyborczych nr (...) i nr (...) w W..

Zgodnie z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wnioskodawca powoływał się na okoliczności wskazane w art. 82 § 1 pkt 2 kodeksu, to jest na to, że część uprawnionych do głosowania w okręgu wyborczym nr (...) głosowała na kandydatów z okręgu nr(...), a tym samym, że ci wyborcy nie głosowali na kandydatów na radnych Dzielnicy (...) z okręgu nr (...), pomimo, że zamieszkują w granicach tego okręgu. Dotyczyło to wyborców głosujących w obwodowych komisjach nr (...) i (...) i mieszkających przy ul. (...) w W., numery nieparzyste, od 1 do 50 oraz przy ul. (...), numery parzyste, od nr 15 do nr 41E. Gdyby wyborcom tym umożliwiono prawidłowe głosowanie, czyli na kandydatów z okręgu nr(...), zamiast z okręgu nr (...), to zdaniem wnioskodawcy, w obu okręgach wyniki głosowania mogłyby być inne.

Zgodnie z art. 394 § 2 kodeksu wyborczego, sąd okręgowy orzeka o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru radnego, jeżeli okoliczności stanowiące podstawę protestu miały wpływ na wyniki wyborów.

Wskazać należy, że zarówno ze złożonych do akt dokumentów, jak i ze zgodnych twierdzeń stron w tym zakresie wynika, że w obwodowych komisjach wyborczych nr (...) i (...) wydawano karty do głosowania tylko na kandydatów zgłoszonych w okręgu nr (...), nie wydawano kart umożliwiających głosowanie na kandydatów z okręgu nr (...). W tych komisjach wyborcy głosowali zatem jedynie na kandydatów z list z okręgu nr (...).

Zgodnie z art. 417 kodeksu wyborczego, okręg wyborczy obejmuje część obszaru gminy (§ 1). Jednostkę pomocniczą gminy dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych również wtedy, gdy w gminach liczących powyżej 20 000

mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby większa niż 8 (§ 3 pkt 2). W miastach przy tworzeniu okręgów wyborczych uwzględnia się utworzone jednostki pomocnicze (§ 4).

Zgodnie z art. 418 § 2 kodeksu wyborczego, dla wyboru rady w gminie liczącej powyżej 20 000 mieszkańców tworzy się okręgi wyborcze, w których wybiera się od 5 do 8 radnych.

Zgodnie z art. 419 § 1 kodeksu wyborczego, podział gminy na okręgi wyborcze jest stały, z zastrzeżeniem art. 421 § 2. Podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala, na wniosek wójta, rada gminy według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem art. 417 i dalszych szczególnych zasad wymienionych w punktach 1-2.

Zgodnie z art. 12 kodeksu wyborczego, w wyborach głosowanie przeprowadza się w stałych i odrębnych obwodach głosowania utworzonych na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 14 § 1 i art. 15 § 1 (§ 1). Podziału gminy na stałe obwody głosowania dokonuje rada gminy, w drodze uchwały, na wniosek wójta (§ 2). Stały obwód głosowania powinien obejmować od 500 do 4000 mieszkańców. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami obwód może obejmować mniejszą liczbę mieszkańców (§ 3).

Z norm prawnych zawartych w wyżej powołanych przepisach wynika zatem, że podział na okręgi jest dokonywany według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej poprzez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady. Podział na okręgi jest dokonywany w taki sposób, aby na każdy mandat przypadła taka sama liczba mieszkańców, co służy zachowaniu materialnej równości wyborów (por. „Kodeks wyborczy Komentarz” Kazimierz Czaplicki i inni Wolters Kluwer, Warszawa 2018, str. 793-794). Podział na okręgi wyborcze jest zatem istotny. Przez ten podział zostaje ustalone, ilu wyborców będzie głosowało na jaką liczbę radnych. Natomiast obwody wyborcze stanowią pewien podział techniczny, czyli określenie, gdzie, w jakim lokalu wyborczym, gdzie położonym, wyborcy z jakiego obszaru będą głosowali. Można zatem uznać, że podział na okręgi wyborcze jest istotniejszy, zaś podział na obwody wyborcze nie powinien go zaburzać.

Stwierdzić należy, że w uchwale nr (...) z dnia 22 marca 2018 r. dokonano podziału Dzielnicy (...) (...) W. na trzy 7-mandatowe okręgi wyborcze. W opisie granic okręgu nr (...) wskazano m.in., że granicą jest ul. (...), zaś w opisie granic okręgu nr (...) wskazano m.in., że granicą jest ul. (...). Nie określono natomiast precyzyjnie, czy granica okręgu przebiega środkiem ulicy. Można zatem interpretować tę uchwałę w ten sposób, że wyborcy mający adresy przy ulicach granicznych są zaliczeni do okręgu nr (...) lub nr (...), skoro granica pomiędzy tymi okręgami została określona mało precyzyjnie.

Wyborca mógł zaskarżyć powyższą uchwałę o podziale na okręgi, właśnie ze względu na nieprecyzyjność uchwały i wątpliwości co do zaliczenia poszczególnych wyborców do poszczególnych okręgów. Zgodnie z art. 420 kodeksu wyborczego, na ustalenia rady gminy w sprawach okręgów wyborczych wyborcom, w liczbie co najmniej 15, przysługuje prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego w terminie 5 dni od daty podania do publicznej wiadomości uchwały, o której mowa w art. 419 § 4. Komisarz wyborczy rozpoznaje sprawę w terminie 5 dni i wydaje postanowienie, doręczając je niezwłocznie wnoszącym skargę oraz radzie gminy (§ 1). Od postanowienia komisarza wyborczego przysługuje odwołanie do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty jego doręczenia (§ 2).

Natomiast uchwała nr (...) z dnia 19 kwietnia 2018 r., w której dokonano podziału na stałe obwody do głosowania, jest bardziej precyzyjna. Wskazano w niej bowiem jako granice obwodów poszczególne ulice wraz z określeniem, czy cała ulica stanowi granicę, czy też jej numery parzyste lub nieparzyste lub numery zaczynające się i kończące na określonych liczbach. Przy ulicy (...) wskazano, że są to numery od nr 1 do 50A, zaś ulicy (...) od nr 15 do nr 41E. Nie wskazano, w przeciwieństwie do innych ulic, czy są to numery parzyste czy nieparzyste, a zatem należy rozumieć, że dotyczy to zarówno numerów parzystych, jak i nieparzystych.

Również powyższa uchwała podlegała zaskarżeniu. Zgodnie z art. 13 § 3 w zw. z art. 12 § 13 kodeksu wyborczego, na uchwały rady gminy, o których mowa w § 2, 4 i 9, wyborcom w liczbie co najmniej 15 przysługuje prawo wniesienia

skargi do komisarza wyborczego, w terminie 5 dni od daty podania ich do publicznej wiadomości. Komisarz wyborczy rozpoznaje sprawę w ciągu 5 dni i wydaje postanowienie; od postanowienia nie przysługuje środek prawny. Zgodnie zaś z art. 152 § 1 kodeksu wyborczego, stałymi organami wyborczymi są Państwowa Komisja Wyborcza oraz komisarze wyborczy.

Wnioskodawca mógł więc zaskarżyć, wraz z co najmniej 14 innymi wyborcami, obydwie uchwały. Zgodnie z art. 393 § 3 kodeksu wyborczego, sąd okręgowy pozostawia bez dalszego biegu również protest wyborczy dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia skargi lub odwołania do sądu lub właściwego organu wyborczego przed dniem głosowania.

Zdaniem Sądu, protest wniesiony w niniejszej sprawie podlegał jednak merytorycznemu rozpoznaniu, nie zaś pozostawieniu go bez dalszego biegu. O ile bowiem wnioskodawca miał możliwość zaskarżenia uchwał dotyczących ustalenia granic okręgów i obwodów wyborczych, o tyle wnioskodawca podnosił inną interpretację granic okręgów wyborczych i powoływał się na fakt, że obwodowe komisje wyborcze nieprawidłowo wydały karty do głosowania co do części wyborców. Nie kwestionował zaś powyższych uchwał, tylko inaczej je interpretował.

Wskazać należy, że o ile przepisy kodeksu wyborczego nie regulują wprost kwestii tego, czy w jednej obwodowej komisji wyborczej może zostać przeprowadzone głosowanie na kandydatów z więcej niż jednego okręgu, o tyle uznać należy, że sytuacja dalej idąca, to znaczy taka, w której następuje zachodzenie na siebie granic okręgów i obwodów wyborczych stanowi niewątpliwie sytuację niepożądaną, a w zasadzie niedopuszczalną. Jeśli w komisji obwodowej jest więcej niż 1 okręg wyborczy, to proces wyborczy staje się trudny do skontrolowania, w szczególności w zakresie tego, czy zostały właściwie wydane karty do głosowania, czyli czy wyborca z okręgu nr (...) nie dostał karty z okręgu nr (...) lub na odwrót. Jeśli zaś okręgi i obwody wyborcze zachodzą na siebie, sytuacja jest jeszcze trudniejsza. Nie ma przy tym żadnego racjonalnego uzasadnienia do tego, aby okręgi i obwody wyborcze się ze sobą krzyżowały. Należy tak je ustalić, żeby część obwodu nie została zawarta w części okręgu wyborczego. Proces wyborczy powinien bowiem być jak najbardziej przejrzysty i jak najłatwiejszy w jego skontrolowaniu.

Skoro zatem brzmienie uchwał ustalających okręgi i obwody wyborcze nie było precyzyjne, to należało je tak zinterpretować, żeby nie zachodziło krzyżowanie się obwodów z okręgami wyborczymi. Tak też faktycznie zostało uczynione, gdyż obwodowe komisje wyborcze nr (...) i (...) wydawały karty do głosowania tylko na kandydatów z okręgu nr (...). Wyborcy głosujący w obwodowych komisjach wyborczych nr (...) i (...) głosowali zatem na kandydatów z okręgu nr (...).

Z zestawienia wyników głosowania i podziału mandatów w okręgach wyborczych nr (...) i (...) wynika, że w okręgu nr (...) wyborców uprawnionych do głosowania było 10.662, zaś w okręgu nr (...) wyborców uprawnionych do głosowania było 10.584, z czego wynika, że w okręgu nr (...) było o 78 więcej wyborców uprawnionych do głosowania niż w okręgu nr (...). Przy czym ilość wyborców w okręgach nr (...) i nr (...) została wyliczona na podstawie spisu wyborców i obwodów wyborczych. Następnie zakwalifikowano wyborców do poszczególnych okręgów, gdyż również w taki sposób wydano im karty do głosowania, w tym obwodowe komisje wyborcze nr (...) i (...) wydawały karty do głosowania tylko na kandydatów z okręgu nr (...).

W podziale na okręgi wyborcze nr (...) i nr (...) uwzględniono zatem, że wyborcy z obwodowych komisji wyborczych nr (...) i (...) będą głosowali na kandydatów z okręgu nr (...).

Podział na okręgi został dokonany, zgodnie z art. 419 kodeksu wyborczego, według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej poprzez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady. Podział na okręgi został dokonany w taki sposób, aby na każdy mandat przypadła taka sama (jak najbardziej zbliżona do takiej samej) liczba mieszkańców, co ma służyć zachowaniu materialnej równości wyborów. W obu okręgach wyborczych przewidziano porównywalną ilość osób uprawnionych do głosowania: 10.662 i 10.584.

Gdyby więc uwzględnić wniosek protestującego i zarządzić, aby uprawnieni do głosowania mieszkający przy ul. (...): przy numerach nieparzystych: od 1 do 50 i przy ul. (...): przy numerach parzystych: od 15 do 41E, głosowali zamiast

na kandydatów z okręgu nr (...) na kandydatów z okręgu nr (...), wówczas w okręgu nr(...) byłoby jeszcze więcej osób uprawnionych do głosowania. W okręgu wyborczym nr (...) i tak było uprawnionych do głosowania więcej o 78 niż w okręgu nr (...). Gdyby doliczyć kolejnych 300 wyborców, wówczas ilość uprawnionych do głosowania w okręgu nr(...) byłaby większa niż w okręgu nr(...) o 378. Wówczas uznać należy, że zostałaby zachwiana jednolita norma przedstawicielstwa. Na 1 mandat w okręgu wyborczym nr (...) przypadłaby większa ilość mieszkańców niż w okręgu nr(...), co byłoby sprzeczne z art. 419 kodeksu wyborczego.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd oddalił protest wyborczy jako niezasadny.

SSO Małgorzata Mączkowska SSO Eliza Kurkowska SSO Sylwia Urbańska